

COLÒMBIA SETMANAL, del 25 al 31 d'octubre del 2008
Resum setmanal de notícies sobre el conflicte armat i la construcció
de pau
Escola de Cultura de Pau de la UAB

COLÒMBIA: El dirigent polític Oscar Tulio Lizcano, que va estar durant vuit anys segrestat per les FARC, va obtenir la llibertat, després de que el guerriller, al·lies "Isaza" responsable de custodiar-lo, desertés juntament amb el captiu, per a entregar-se a una unitat de l'Exèrcit, que avançava operacions en les selves del departament del Chocó. El Govern es va comprometre a donar una recompensa econòmica al guerriller desertor i a resoldre la seva situació jurídica per a posteriorment ser enviat a França, país que va admetre que rebria a l'ex-guerriller. La fugida de Lizcano i la deserció de "Isaza", juntament amb la mort en combat d'un alt comandament de les FARC, al·lies "Felipe Rincón" i la captura d'un altre important comandament, al·lies "Chucho", reflecteixen una complexa situació de debilitat i descontrol a l'interior d'aquesta guerrilla, així van opinar experts coneixedors del conflicte colombià. Entretant, el Secretariat de les FARC va respondre positivament a la proposta que va fer fa setmanes, un important grup d'acadèmics i líders socials de realitzar una discussió oberta i de cara al país, sobre les possibilitats d'un procés de pau i d'un intercanvi humanitari. En la resposta, les FARC afirmen que perquè es faci l'acord humanitari i un procés de pau a Colòmbia, s'ha de tenir en compte la participació dels governs d'Amèrica Llatina que estan disposats a acompanyar aquests processos. La carta ha despertat l'interès de l'opinió pública nacional i d'experts en aquests temes, que assegurin que es poden estar creant les condicions per a una nova oportunitat de pau. *El Tiempo, ANNCOL, El Espectador, 25 – 31/10/08*

D'altra part, el president Álvaro Uribe, va anunciar al país la retirada de 3 generals, 4 coronels, 7 tinents coronels, 3 majors, 1 capità, 1 tinent, i 6 suboficials, per confabular-se amb delinqüents per a cometre delictes com l'homicidi. La mesura, sense precedents a Colòmbia, va ser adoptada tan bon punt una comissió investigadora del ministeri de Defensa, estudiés les denúncies de familiars de desapareguts, que van ser reportats per l'Exèrcit de terroristes donats de baixa en combat. Per a la comissió i els organismes de control com la Procuradoria, Defensoria del Poble i Fiscalia General de la Nació, es tractava del reclutament, mitjançant enganys, de joves de Soacha i altres departaments, per a després ser portats a regions on s'avancen operacions militars contra les guerrilles i després ser assassinats i presentats com a guerrillers o paramilitars donats de baixa. Els oficials destituïts haurien de respondre davant la justícia per a establir el seu compromís en aquesta onada de crims, que ha elevat de manera escandalosa la xifra d'execucions extrajudicials a Colòmbia. El Fiscal General de la Nació, va protegir l'informe que va presentar la Missió Internacional d'Observació sobre execucions extrajudicials i impunitat a Colòmbia, en el qual s'assegura que en els últims 18 mesos han estat registrades 535 persones executades per membres de la Força Pública, la qual cosa significa que en aquest període una persona va perdre la vida cada dia, víctima d'una execució extrajudicial. L'informe també assegura que durant els cinc primers anys de govern, agost de 2002 a juliol de 2007, de l'actual mandatari, Álvaro Uribe, s'han registrat 1.122 execucions extrajudicials, és a dir una víctima cada dos dies. L'alt funcionari, va dir a més que si es demostrés que les execucions extrajudicials són una conducta sistemàtica de les Forces Armades, aquests crims podran ser jutjats per la Cort Penal Internacional, per tractar-se de crims de lesa humanitat. Per la seva banda, el Procurador General de la Nació, Edgardo Enrique Maya, va revelar que hi ha 2.300 servidors públics que estan sent investigats per execucions extrajudicials. Finalment la destitució dels militars ha estat protegida per alts funcionaris de les diferents branques del poder públic i per l'ambaixador d'EEUU, William Brownfield, com també pels familiars de les víctimes, qui a més exigeixen que aquests crims han de ser severament castigats i la deguda reparació per part de l'Estat. *Caracol – Radio, Semana, CMI – Tv, El Nuevo Herald, El Tiempo, Voz, Telesur – Tv, 25 – 31/10/08*

VENEÇUELA: El president Hugo Chávez va desistir de participar en la XVIII Cimera Iberoamericana, que se celebra a El Salvador, adduint no comptar en aquest país amb les condicions de seguretat necessàries per a la seva protecció. Va dir el mandatari que persones, entre les quals es troben polític opositors i exmilitars veneçolans, implicades en un complot per a assassinar-lo són protegits per alguns països de Centreamèrica i per funcionaris de l'Agència Central d'Intel·ligència d'EEUU, CIA. La cimera que tindrà com a tema central la joventut i el

desenvolupament, també s'ocuparà d'examinar la crisi financera internacional. Entretant, la Defensora del Poble de Veneçuela, Gabriela Ramírez Pérez, va denunciar que grups paramilitars de Colòmbia s'han associat amb cossos de Policia corruptes d'algunes poblacions frontereres, principalment de l'Estat de Zulia, per a realitzar accions delinqüents que van des del segrest, l'extorsió i el contraban. Va dir la funcionària que en el que ve d'any s'han produït més de 60 segrests en aquesta regió. D'altra part, els presidents Hugo Chávez i Evo Morales, de Bolívia, van signar acords comercials per a reemplaçar les importacions d'EEUU de manufactures bolivianes que estaven emparades amb beneficis aranzelaris. D'aquesta manera, Veneçuela comprarà una part important de la producció tèxtil boliviana. En el marc de la trobada entre aquests dos mandataris, l'agència espacial de Xina va col·locar en òrbita el satèl·lit veneçolà Simon Bolívar, com a part d'un conveni de cooperació tecnològica entre Xina i Veneçuela. El president Chávez va ressaltar que el satèl·lit constitueix un pas important en la independència tecnològica, respecte de les grans potències, i va oferir els serveis de la tecnologia de satèl·lits veneçolana als països d'Amèrica Llatina, per a millorar la capacitat i qualitat de les seves comunicacions. *El Espectador, Telesur – Tv, Caracol – Radio, Mi Punto, 25 – 31/10/08*

EQUADOR: El president Rafael Correa va acusar al Govern de Colòmbia d'actuar deliberadament a l'empènyer a les guerrilles al territori del seu país, buscant que Equador s'involucri militarment en un conflicte que no els pertany, com és el conflicte intern colombià. El mandatari va advertir que si Colòmbia no vigila la seva frontera, Equador haurà de restringir l'ingrés de colombians al seu país. També va anunciar que reforçés el seu sistema defensiu, per a evitar noves agressions, com l'ocorreguda l'1 de març d'aquest any, quan Colòmbia va violar la sobirania territorial d'Equador, amb el coneixement previ i el consentiment de la CIA, per a donar mort al dirigent de les FARC Raúl Reyes. Pel seu costat, autoritats militars van dir que les Forces Armades d'Equador invertiran 500 milions de dòlars, per a abastir-se de recursos de defensa provinents de la indústria militar de Brasil, Israel, Itàlia i Rússia. D'altra part, el ministre de Defensa, Javier Ponce, va rebutjar les afirmacions que va fer el Govern de Colòmbia davant la OEA, sobre l'existència de 16 punts on s'ha establert la guerrilla en territori d'Equador. Va dir el funcionari que cinc dels punts denunciats estan en territori colombià i sobre els nou restants hi ha control per part de les FFAA d'Equador, i va finalitzar dient que el seu país "no està en peu de guerra enfront de Colòmbia, sinó en peu de pau". El Govern equatorià exigeix al Govern colombià, en virtut del principi de responsabilitat internacional dels Estats, que exerceixi control militar i policial efectiu i permanent en totes les àrees de la frontera comuna. D'altre costat en el marc de la Cimera Iberoamericana, el president Correa va proposar la creació d'un "banc de desenvolupament per al sud", que operi com el Banc Mundial, però manejat per llatinoamericans. *Caracol – Radio, Telesur – Tv, Mi Punto, El Comercio, La Hora, 25 – 31/10/08*

CUBA: Autoritats militars russes van revelar que donaran assessoria a Cuba en matèria de defensa antiaèria, que va des de capacitació a oficials d'aquesta branca fins al manteniment i modernització d'equips, amb els quals està dotat l'Exèrcit de Cuba. Experts en política internacional consideren que la tendència creixent en el millorament de l'intercanvi, comercial, tecnològic i militar de Rússia cap a Cuba, és part de la resposta russa a l'escut antimíssils d'EEUU a Europa de l'Est. *Ria Novosti, Prensa Latina, 25 – 31/10/08*

ESPANYA: Amnistia Internacional, AI, va denunciar que Espanya no qüestiona la greu situació de drets humans a Colòmbia i que bloqueja l'examen que fa del país el Consell de drets Humans de l'ONU. Esteban Beltrán, titular d'AI a Espanya, va dir que aquesta situació de no reconèixer el problema, té una enorme influència en la feble posició que assumeix la UE enfront del Govern colombià, i va assenyalar que Espanya segueix venent armes, que el 2007 es va elevar a una suma de 16 milions d'euros, a un govern qüestionat per la violació sistemàtica als drets humans. *El país – España, Cadena Ser – España, 25 – 31/10/08*